Ч. 118 (11.459). Львів, четвер 30. травня 1929. Ryczałtowa opłata zapłacona ryczałtem Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Хмари на політичному овиді.

Берлін, 24. V. 1929.

У кожного, хто слідкує за офіційними заявами урядів може витворитись переконання, немовто людство поволі наближується до замирення. Всі оті урядові заяви настроєні на один тон, всі вони деклярують, що одиноким бажанням урядів є закріплення і розбудова мира. Офіційний пацифізм є в моді. Про нього однаковими, стереотипними словами говорить Гувер і Риков, Чемберлен і Стімсон, Поанкаре й Мусоліні, Штреземан і Бенеш. Пацифізм — це видима поверхня великої політики. Шильд. Маска.

Під нею справи виглядають трохи інакше. Три великі проблеми має оце до вирішення світова політика: Розброєння, репарації й національні меншости. Остання розброююча конференція розійшлась без результатів, потихо, ховаючись з тіни. На основі всего дотеперішнього треба думати, що репараційна конференція ще раз ексальодує, але тим разом остаточно. Щож до проблеми національних меншостей, то нам відомо, що маємо про це думати. Помимо всіх пацифізмів, політика великих держав не в силі розвязати цих питань. Бо й не про замирення йде людям, а про щось зовсім протилежне. Річева аналіза зовнішньополітичного тла всіх тих трьох проблем виявляє, що при роботі є тут цілком інші сили й тенденції як стремління до замирення. Що означає офіційний пацифізм і яка дійсність за ним криється, можна переконатися на прикладах східньоевропейського політичного комплексу.

Офіційна політика пацифізму найшла на цьому просторі своє найбільше маркантне оформлення в т. зв. протоколі Літвінова. Як відомо, на переломі ц. р. Літвінов звернувся до Польщі з пропозицією, ратифікувати спільно т. зв. пакт Келльоґа про унезаконення війни, з особливим протоколярним приноровленням цього пакту для Сходу Европи. Після шістьох тижнів переговорів, в. II. С. Р. С. Р., Польща, Румунія, Естонія й Латвія підписали цей протокол. 21. I. Литва ратифікувала цей пакт сепаратно. 27. II. Туреччина й собі приступила до протоколу. Так і видно: Східня Европа начеб замирюється, війну виклинає. В дійсности-ж це є поверхня. Маска. Під нею криється щось цілковито інше. Навіть побіжне зіставлення останніх пресових відомостей виявляє, що дійсний хід подій представляється дещо інакше. Пригадаємо тільки виступ голови уряду УСРР на зїзді рад у Харкові в справі положення українського населення в Польщі, а далі виступ представника УСРР на зїзді рад закавказьких республік у Тифлісі. На оба ті виступи зареаґували польські консулі в Харкові та Тифлісі так, що демонстративно вийшли з дипльоматичної льожі. Але по тих двох випадках прийшов третій. На всесоюзному зїзді рад у Москві Риков, як голова союзного уряду, закинув у свому експозе всім контрагентам протоколу Літвінова нещирість у здійснюванні того пакту, зокремаж скритикував поведення Польщі в тій справі та доробив закиди польській пресі, що вона підбурює опінію проти СРСР, який хоче мира. Ці слова Рикова зїзд сильно оплескував. У відповідь на це польський посол Патек покинув демонстративно салю нарад.

Все те порівнюючо дрібні факти, але у своїх підсумках такі дрібні факти складаються на співжиття двох держав, на т. зв. дійсність у їх взаєминах. Отже та дійсність ні трохи не пацифістична.

І тільки з перспектив тієї дійсности можна зрозуміти цілий ряд подій і фактів значно ширшого значіння, які є, на нашу думку, в стані спричинити цілком нову і тим разом може вже більше постійну констеляцію у вічно мінливім калейдоскопі повоєнної зовнішньої політики.

Виходячи зі східньоевропейської точки погляду, бачимо, що дійсний розвиток подій не веде до замирення. Протокол Літвінова був, розуміється, заініційований не так уже з бажання, щоби справді довести до замирення на сході Европи, як радше був черговим глибоким поклоном більшовиків перед Америкою, одним із засобів для здобуття кредитів і дипльоматичного визнання себе. Напротязі двох останніх років поміж політикою Америки і Москви істнував цілий ряд паралель, які примушували думати, що новий президент обовязково визнає більшовиків де юре. Але це визнання не прийшло. Навпаки. На початку травня секретар департаменту Стімсон заявив, що визнання не буде. Зворот америк. політики можна зрозуміти як політичну ініціятиву Гувера, щоби довести до т. зв. „пакс анґльосаксоніка", на базі морського розброєння й поділу світових економічних інтересів поміж Америкою і Британією. На овидах світової політики зарисовується осьтак нова велика можливість анґльо-американського замирення; перші ластівки, що його віщували, були американські концесії в бік позицій Анґлії і Франції щодо розброєння на останній конференції в Женеві. Дальшим симптомом цього розвитку є відсунення Америки від С. Р. С. Р. Звідси заява Стімсона. Це не є випадкова річ, що у витвореній осьтак ситуації помічаємо зростаючу протирадянську активність Анґлії, яка стрічається з мовчазним одобренням Америки. Найновіші події в Бухарі й Афґаністані, вістки про музулманські повстання і відділення від Туркестану, концентрація червоних військ в Азербейджані, на афґанській і перській границі, поспішний поворот Буденного з Владивостока до Москви та його виїзд до Туркестану — все це події дуже симптоматичні. Одначе зростаюча оце наново дипльоматична ізоляція С. Р. С. Р. і рівнобіжні з нею, виразно протирадянські акти не обмежуються на передній Азії. В Европі бачимо ту саміську послідовну роботу.

Недавні заворушення й арешти у Литві звязані безпосередньо з польонофільською акцією еміґранта Плешкайтіса спрямовані до того, щоби повалити уряд Вальдемараса, є симптоматичні для цього протирадянського розвитку. Повалення Вальдемараса означатиме остаточне осадовлення польських впливів у цілій Литві і здобуття ґеополітичного звязку з рештою балтійських держав. В дуже оригінальних формах звязується цей комплекс східньоевропейських справ з розвитком на Балкані. Поїздка Залеського до Будапешту є ревізитою минулорічних відвідин мадярського міністра Вальки у Варшаві. Вже в цьому часі інтерпретовано польсько-угорські переговори як намагання Польщі, забезпечити собі на всякий випадок плечі від південного заходу. З тих перспектив Польща переняла на себе ролю посередника поміж Угорщиною й Румунією, бажаючи залагодити їхні старі тяжкі непорозуміння. Але ще далі сягають ті звязки; фашистівський секретар закордонних справ Ґранді був на початку травня в Будапешті, а незабаром відвідає Варшаву. Це пята з черги його політична подорож цього року. Після Анґори Атени, потім Тірана, потім Будапешт і нарешті Варшава. Слідкуючи за обєктивним ходом подій не можна збутись переконання, що поміж політикою Риму і Варшави істнують саме у цей час, особливож на Балкані далеко ідучі паралелі. Польща відсунулась доволі демонстративно від зїзду Малої Антанти; те, що на малоантантському зїзді партнери не могли добитись до унітарного договору, треба записати на конто Румунії, яку Мусоліні намагається за всяку ціну виважити, особливо засобами фінансової політики, з Малої Антанти. Також і в цьому випадку маємо до діла зі старою тенденцією Італії вибити собі впоперек Балкану і через Малу Антанту дорогу на Схід Европи, втягаючи тим разом Польщу до своєї політичної комбінації.

Паралельно і неначеб у відповідь на цю зовнішньополітичну виразно протирадянську констеляцію, бачимо в Москві радикалізацію соціялістичного курсу та зломання правого опортунізму. Цікаво тут відмітити, що бувший голова радянського держбанку Шайман, найактивніший прихильник концепції порозуміння з Америкою, дістав саме тепер димісію з усіх відповідальних постів і доробився виключення з партії, з забороною повороту до краю. Як останню подію в цьому розвитку приходиться занотувати протипольську промову Рикова, свого роду заповідь можливости війни з Польщею. Зрештоюж, стара це московська політика. Коли Москва внутрі не виходить на лад, тоді попадає також у зовнішню скруту. А в таких випадках все шукає ратунку у війні! Старий московський вентиль безпеченства! — Отак, помимо всіх пацифістичних протоколів і пактів, над Европою стоїть глухий неспокій. Нині ще доволі трудно сказати, коли і в яких остаточних формах він згуститься в неминучу бурю.

Зенон Пеленський.

Провідник індуських націоналістів про Англію.

Кореспондент „Берлінер Таґеблятту" мав розмову з Мотіляль Неру, президентом всеіндуського національного конгресу й автором проекту домініяльної конституції для Індії. Мотіляль Неру приїхав до Бомбаю, де починається важна сесія конгресу. Цей конгрес поставив до Анґлії ультімат, в якому домагається заведення найпізніше з кінцем цього року домініяльного устрою для Індії.

На запит німецького кореспондента, яке значіння матимуть для Індії нові вибори в Анґлії, Мотіляль Неру відповів: „Анґлійські вибори не мають для нас ніякого значіння. Ми не звязуємо з ними ні надій, ні побоювань. Вислід виборів не матиме для Індії ніякої практичної вартости. Всі анґлійські партії у виборчій боротьбі уважають індуське питання за неістнуюче і в їх програмах нема про нього жадного слова. Жадна анґлійська партія, як прийде до влади, не схоче й не зможе виконати навіть мінімальних домагань Індії. Ми знаємо, що не можемо чекати від них жадної допомоги і тому готові з усім напруженням розпочати боротьбу за незалежність. Навіть якби до влади знову прийшла партія праці, вона не дасть нам домініяльного устрою. Ми будемо чекати, аж поки скінчиться термін, який ми виставили, а потому розпічнемо боротьбу. Тому події в Анґлії для нас цілковито байдужі".

Вибори в Бельгії.

Успіхи фляманців та лібералів.

Минулої неділі відбулися в Бельгії вибори до палати послів та до сенату. Палата послів, яку вибрано в 1925 р., мала 187 послів і мала такий склад: 78 соціялістів, 78 католиків, 23 лібералів, 6 фронтовиків, 2 комуністів. Сенат мав 153 члени, з того 71 католиків, 59 соціялістів і 23 лібералів.

Вислід теперішних виборів знову дав перевагу католицько-ліберальній урядовій коаліції. Ліберали здобули кілька нових мандатів коштом соціялістів. Натомісць католики, які взяли на себе тяжке завдання боронити у Фляндрії бельгійський принцип проти фляманського націоналізму, стратили, бо фляманці майже скрізь перемогли. Соціялісти стратили багато місць.

Найбільше виграли фляманські націоналісти, не зважаючи на пропаганду, яку вели проти них усі інші партії. Покищо невідомо, скільки місць вони матимуть, але не підлягає сумнівові, що будучий уряд мусітиме з ними числитися.

Штреземан не поїде у Мадрид?

„Льокальанцайгер" і „Берзен-Курєр" повідомляють, будьто би мін. Штреземан не візьме участи в мадридській сесії Ради Ліги Націй. Мін. Штреземан не подав причини, чому мав би зріктися виїзду до Мадриду. Рішення може залежати від дальшого розвитку репараційних переговорів у Парижі.

Відгомін минулого?

Польська преса пише про арештування убийника Твердохліба.

„Дзеннік Львовскі“ з 29. ц. м. приносить велику статтю п. з. „Зловлення убийника бл. п. Твердохліба“, яким має бути студ. *Іван Пасіка з* Левандівки коло Львова, що вернув з кінцем квітня ц. р. з Чехословаччини до дому своеї матери. Про арештування Пасіки повідомляли ми вже перед кількома днями, а позавчора, як подає „Дз. Льв.“, посаджено його у вязниці при вул. Казимирівській.

З того, що подає „Дз. Льв.“ у згаданій статті, виходилоб, що Пасіка був сім літ у Чехословаччині і не вертав до краю, бо за ним були розписані стежні листи. Колиж вернув, його арештовано спершу тільки за нелегальний перехід границі і покарано 14-дневним арештом. Але в міжчасі нібито виявилося, що Пасіка був причасний до убивства Твердохліба і тому його арештовано й замкнено під замітом того убивства. Арештовано його на стриху дому його матери в Левандівці, при чому він мав при собі набитий револьвер.

„Дз. Львовскі“ приносить позатим ще таку вістку: В часі ревізії, переведеної в домі матери Пасіки, знайдено м. ін. лист арештованого до його брата Михайла, в якому він накликав свого брата, аби не мішався до політичних справ, а зокрема до памятних листопадових подій 1928 р., бо це може спровадити на нього нещастя. В дальшій части того листу і з цілого його тону пробивається, мовляв, жаль Пасіки до керманичів УВО, які пхають невироблену молодь до ґіжних актів, а потім нею зовсім не інтересуються і лишають її на ласку долі.

Розправа проти Івана Пасіки має відбутися небавком.

Габібула ліквідує закордонні посольства.

Побідний володар Кабулу Габібула видав розпорядок, силою якого розвязується негайно всі афганські посольства за кордоном, що були вірні Аманулі. Всі афґанські посли та представники обовязані зголоситися до 4 тижнів у Кабулі. Посольства в Римі, Москві та Парижі будуть зовсім зліквідовані.

Президент Латвії у шведського короля.

Президент латвійської республики Семгальс приїхав латвійським ледоломом „Християн Вальдемар“ до Стокгольму, щоби офіціяльно відвідати шведського короля. Король прийшов на палубу латвійського корабля. Король Густав ревізитує президента Семґаляса з кінцем червня після офіціяльної гостини в Естонії.

Крізь призму десятиліття.

Становище в Галичині в квітні—травні 1919 р. — Станиславівське свято. — „Спокійний“ розгляд з перспективи 10-ти літ. — Діяльність ПКП. — Польська преса в часах „української інвазії“.

На весну 1919 р. польські війська, що в листопаді 1918 р. утворили фронт проти української армії менш-більш на межі польсько-української національно-етнографічної етнічности із заломанням по лінії залізничого шляху Перемишль-Львів в бік Львова, як острова з польською більшістю, одержали велике підсилення не тільки з корінної Польщі, але й з Франції через присилку армії ґен. Галлера, яка — згідно із взятим Р. Дмовським і тов. зобовязанням — могла бути використана тільки на протибільшовицькому фронті. Тимчасом добре випосажену й випочату армію ґен. Галлера під проводом французьких старшин звернено проти української армії в Галичині. Крім того поляки одержали великі засоби зброї й муніції від Франції й Італії.

Положення української армії в Галичині ставало все критичніше. Перетомлена важкою зимою, позбавлена одягів, з вичерпаними засобами муніції, без досвідченого проводу (на Збручі стояли вже червоні відділи), без доступу до світу, загрожена з полудня румунськими військами (які опісля заняли Покуття), вона мусіла подаватися під натиском польського наступу.

Наступаючи від Перемишля і Хирова, польські війська відсунули українські відділи зпід Львова йдучи на Золочів-Тернопіль рівнобіжно займаючи Дрогобич-Борислав, Стрий, а опісля Станиславів. В дні 25. травня 1919 українські війська, окружувані з одного боку поляками, а з другого румунами, покинули Станиславів, тимчасовий осідок влади ЗУНР.

Десятиліття цеї події святочно обходило в Станиславові польське громадянство з представниками польської влади. З тієї нагоди 25. ц. м. в станиславівському костелі відбулося поминальне богослуження за членів Польської Військової Орґанізації (яка за часів української влади мала в одному Станиславові 7 компаній в силі 600 людей), що полягли „в часі українсьої інвазії“. Другого дня відбулося полеве богослуження за приєднання Станиславова й околиці до польської держави, в якому взяли участь воєвода Наконечніков-Клюковський, ґен. Луковський, польські товариства й орґанізації, певяки то-що. Крім того ще й іншими способами святковано цю подію.

„*Курер Станіславовскі*“ видав з приводу цих роковин спеціяльне число з освітленням подій зперед десять літ. Годилось би хоч коротко зреферувати поміщені в станиславівському орґані статті і спогади, щоби відтворити минуле зперед 10-ти літ — так, як воно представляється в перетравленій уяві польських діячів, відтворюючи те минуле, що кидає свій відблиск на сучасне.

В передовиці „Свято національної солідарности“ читаємо:

„Ми повинні з перспективи 10 літ спокійно, без афектації розглянути хід подій перед т. зв. українською інвазією, становище польського громадянства в незвичайно важких днях окупації і вкінці значіння нашої солідарности і приєднання Східної Малопольщі до Польщі“.

„Творення української державности в Галичині, що потягло за собою польсько-українську війну є „австрійська інтриґа“, це наслідки політики **„divide et impera!**, що іззa гробу мала ще намір поцілити в спину повстаючу польську державу“, бо „Відень по-тихо без відома польського громадянства віддав владу у Сх. Малопольщі в руки українських лідерів, узброюючи їх каінові руки шляхом скупчення руських полків у нашій дільниці, приділення офіцерів-німців і достарчення останків воєнного знаряддя“. Але „ту зрадницьку гру зразу побачило наше громадянство, найслабше політично освідомлений поляк зрозумів, що тут іде про знищення польського елементу в східній Галичині, що йде про викинення поляків, польської цивілізації і культури геть далеко за Сян“. А зрозумівши це, Станиславів, не маючи змоги виступити збройно на зразок Львова, „постановив масово зорґанізованим пасивним опором, приноровлюваним в кожній ділянці збірного життя перепинити закріплення нового державного твору. Ціле польське громадянство муром стало солідарно при Польськім Пов. Комітеті, що репрезентував польську владу, й одночасно проголосило послідовний бойкот української державности“, спричинюючи дезорґанізацію за-

Д-Р Т. Е. БУРАЧИНСЬКИЙ.

Теодор Більрот.

(З відчиту в „Лікарськім Товаристві“.)

В минулому місяці обходив увесь лікарський німецький світ дуже святочно столітні роковини народин цього великого німецького хірурга (26. IV. 1829). Прийшов він на світ у місточку Берґен на острові Рюґен. Предки його походили зі Швеції, а бабка його була французжанка й дехто пояснює собі тим легкий спосіб його писання, так мало подібний до тяжкого німецького стилю. Батько його був пастором. Цікаво, що три найбільші німецькі хірурги: Лянґенбек, Більрот і Берґман походили з священичих родин та з німецького племени, що його називають: Нідерсаксен. Походженням Більрота та його вихованням у наймолодших літах на селі пояснюють собі його біографи велике замилування Більрота до природи та його чоловіколюбіє.

В шестому році життя Більрота помер його батько й тоді його мати перенеслася з дітьми до недалекого університетського міста Ґрифія (Ґрайфсвальд). Там Більрот скінчив ґімназію, та не був він одним з кращих учнів, бо не любив клясичних мов, а й німецькі задачі його не були між першими. Вже тоді виявив він велике замилування до музики й хотів опісля посвятитися їй цілковито. Та, на щастя, мати й рідня відвели його від того.

В 1848 р. записався він на медицину таки в Ґрифії, яку студіював дуже пильно; хоч належав до корпорації, швидко покінчив студії і промувався на доктора в Берліні в 1852 р. Опісля відбув наукову подорож до Відня й до Парижа і врешті осів на постійне в Берліні. Тут пробував він виконувати лікарську практику як звичайний лікар, але його ординаційні кімнати були порожні. Тому, коли в 1853 р. опорожнилася асистентура на клініці найбільшого тодішнього німецького хірурга Лянґенбека, подався на неї Більрот і став асистентом. Тоді, як пише в одній зі своїх листів, „сповнився його ідеал, бо міг працювати в хірурґії“.

На клініці в Берліні перебув він до 1860 р. і там почав працювати науково спершу в загальній патольоґії, так, що по кількох роках покликали його на катедру патольоґічної анатомії до Ґрифії. Одначе він цього не приняв, але габілітувався з хірурґії і в 1860 р. вибрано його професором хірурґії в Цюриху. Й відтоді цілих 34 роки, зн. до кінця життя, працював він як директор хірурґічної клініки.

В 1867 р. покликано його на таку саму катедру до Відня, якому він остав вірним до смерти. Хоч його покликували до богатьох університетів, а навіть по смерти Лянґенбека (в 1882 р.) під дуже корисними умовами до Берліна, він лишився у Відні, за що йому віденці були незвичайно вдячні. Тут здобув він собі найбільшу славу й популярність, яка виявилася ще й тепер у святкуванні століття його уродин. У Відні сподобалася йому найбільше його околиця та його музикальне життя. Він заприязнився з музиками Брамсом та Гансліком, що були його сердечними приятелями. В його домі відбувалися дуже часто концерти. Сам Більрот грав на фортепяні й компонував дещо, одначе всі свої композиції опісля спалив.

Поруч ведення хірурґічної клініки та наукової роботи, займався Більрот ще й становими лікарськими справами. За його ініціятивою кресовано посади громадських та окружних лікарів, спершу по більших містах, а опісля поширено це на цілу Австрію. Крім того дав він притоку до будови окремого шпиталя, т. зв. Рудольфінум, у якім мали вишколюватися світські сестри-жалібниці. Досі хорих по шпиталях доглядали головно мущини, а тільки, декуди черниці-сестри. Вишколенням сестер займався Більрот дуже гарячо і навіть видав для них взірцеву книжку. Ще й другий монументальний дім завдячує своє повстання Більротові: дім Лікарського Товариства у Відні, що і зветься його іменем.

Весною 1887 р. захорів він на тяжке запалення легенів і довгий час його життя висіло на волоску: цілий Відень, і то не лише лікарський, інтересувався дуже живо його недугою. Тоді аж показалося, яка велика його популярність. Від того часу Більрот хорів на серце й рік-річно виїздив на довший побут до Абації, яку він дуже полюбив і зробив популярною. Там він і помер 6. II. 1894 р.

Більрот написав около 150 праць, головно з обсягу хірурґії. Найбільшим його твором був підручник загальної хірурґії. В одному листі писав він, що в Цюриху мав страшно богато часу й писав свою хірурґію напів з нудів. У передмові каже він: „Хірурґія XIX. ст. завдячує свій найбільший розвій обставині, що вона змагає до обєднання всеї лікарської науки. Хірурґ, що в силі це зробити, а до того опановує технічну сторону хірурґії, може бути вдоволеним, що осягнув ідеальну ціль цілої медицини“.

Якеж значіння має Більрот для хірурґії? Від його вродин минуло сто літ. Від того часу прийшли величезні зміни. Тоді ще незнана була наркоза. Коли треба було робити якусь операцію, тоді хорих лише задурувано відварами ріжних зіль. Довші операції були немислимі, їх треба було робити дуже швидко, а це було можливе лише при незвичайно розвиненій операційній техніці. Лише вимкові люди могли її опановувати. Про вчителя Більрота, згаданого вже Лянґенбека, оповідають таку історію: Одного разу приїхав якийсь лікар з провінції на берлінську клініку. Тоді саме мав Лянґенбек якомусь хорому ампутувати рамя. Перед самою операцією тому лікареві зайшли окуляри. Заки він злімив їх і витер від пари, було вже по операції.

(Докінчення буде.)

міністраційного апарату і при допомозі загального страйку застій залізничого руху. Все це причинилося до побіди польської зброї і до приєднання Галичини до Польщі з користю для цеї країни. „Коли може українська інтелігенція не хоче ще признати й оцінити вальорів і користей приналежности тієї землі до польської держави, то вже розуміє їх добре руський хлоп".

Після такого загального, спокійного й безафектного розгляду подій з перспективи 10-ти літ, в дальших статтях переводиться спеціялізований огляд. І так у статті „Спогади" радн. Ю. Сальвах займається діяльністю Польського Повіт. Комітету. В цій статті розглядається „цілу добу часу, який ми пережили під крівавим терором банд, що настав між розвалом австрійської державности аж до обняття влади польською державою"; розглядається „безчисленні муки, які ми пережили в меншій або більшій мірі, ті тягарі (?!) існувань наших найкращих синів і невинних жертв, які впали під ударами роззвірілих посіпак австрійської монархії", розглядається „час боротьби між законними посідачами тієї землі і новітливими вихованцями австрійської засади: **divide et impera**"; розглядається час коли-то „польське громадянство заскочене і непідготоване на зрадницьке обняття влади й правління австрійськими наймитами, виявило такий повний поміркування спокій, таке достоїнство, таку величч чину й енергії, що узурпатори в короткому часі переконалися, що на тій землі при владі довго не втримаються і панами землі ніколи не будуть".

Щож робив Польський Повіт. Комітет, щоби осягнути намічену мету?

Маючи на меті „по своїм чинам перепинювати виконування влади й організування узурпаторів та унеможливити, щоби вони виказалися додатніми вислідами свого панування", П. К. П. в Станиславові і цілий низці повітів перевів „відмову служби узурпаторам", приходив з матеріяльною допомогою б. австрійським урядовцям польської народности, щоби зберігти їх „перед покусою вступлення до служби наїздникам", занявся організацією тайного польського шкільництва і взагалі видавав всякі зарядження, щоби „не допустити до упадку духа і до деморалізації польського громадянства". П. К. П., уважаний польським громадянством репрезентацією „законного польського уряду", займався інтервенціями „в займанному уряді".

„І треба признати — додає п. Сальвах, — що *наші інтервенції дуже часто мали бажаний наслідок, бо на поодиноких станицях тієї самозванчої влади находилися люди незасліплені, доброї волі,* признаючи бездумність тієї крівавої маскаради і відчуваючи переходовість тієї влади всетаки старалися в своїм обсязі злагіднювати драконські зарядження засліплених володарів". П. К. П. підтримував духа, збуджував віру в польського ґенія. Не було ніякої кириці. В П. К. П. „об'єдналися всі в спільному зусиллі без ріжниці станів і політичних переконань. *Поруч здецидованих національних демократів засідали в П. К. П. крайні соціялісти і не було випадку в часі нашого, досить довгого правління (морального! — Ред.) якогонебудь диссонансу на політичному відкладі. І треба тут признати на хвалу тутешніх соціялістів, головно зпоміж залізничих робітників, що — не зважаючи на міжнародні гасла партії і перечулену вразливість щодо національних меншостей, стали тільки як поляки муром до оборони перед спільним ворогом Польщі, під одним прапором П. К. П."*.

В статті „З історії преси в Станиславові" д-р Зелінський зупиняється над життям польської преси „під українською окупацією".

Під „українським терором" мусіло замовкнути польське слово. Єдиним виїмком був Станиславів, де „гнет і терор не були такі брутальні". Там появлявся *„Зніч"*, що — починаючи від 1. грудня 1918 — виходив за весь час „української інвазії". В першій (маніфестаційній) статті „Зніч" заявив:

„Хочемо бути вічним вогнем, виразником нашої ідеї й наших переконань, забороломм польського життя на Покутті... Хочемо твердо стояти на сторожі наших прав на тій землі. Нашим найгарячішим бажанням зміцнити віру в нашу майбутність, зєдинити все наше громадянство під одним-єдиним і виключно тільки польським прапором".

„Зніч" був органом П. К. П. Часто появлявся він з білими плямами. „Зпочатку за управи культурного д-ра Рожанківського, окружного команданта, ситуація була ще сяк-так виносима. Однак з хвилею, коли команду міста обняв якийсь Гарабач, осібняк з дуже низькими і примітивними поняттями етики і справедливости, просто брутальний і неотесаний, почалися справжні тортури для редакції „Зніча".

Крім „Зніча" появлялися ще два інші органи в польській мові: *„Інформатор"* (вийшло 12 чисел під редакцією Маєра) і *„Глос Правди"* (6 чисел від 23. II. — 14. III. 1919). Редакторам цих двох органів польське громадянство приписує „занадто панібратські відносини з українською владою". Другий орган „Глос Правди" стояв на становищі української державности, пишучи з приводу приїзду гол. от. Петлюри до Станиславова:

„Тепер є нас тільки горстка таких, що не хоче боротьби з Україною, що прозріла, хто пхнув до братовбийчої боротьби! Панове магнати, що проторгували нашу волю перед сто літами, ті самі пхнули нас до боротьби з братнім народом, бо їм жаль втратити широкі посілости на Україні"... Тому автор називає цей орган „ґадзіновцем".

Стільки польського, тепер уже історичного матеріялу в своїм власнім освітленні подає *„Кур. Станіславовскі"* з нагоди одного з ювилейних свят, які так часто і так послідовно обходять поляки на Галицькій Землі.

Комунізуючий англійський аристократ.

Болдвін молодший проти свого батька.

Виборча боротьба в Англії в розгарі. Син та донька Льойда Джорджа ідуть разом зі своїм батьком, як кандидати на послів від ліберальної партії. Син Ремсі Мекдональда та обидва сини Гендерсона кандидують від партії праці. Лише старому консерватистові Болдвінові, голові теперішнього англійського консервативного уряду, не пощастило. Його син, Олівер Болдвін, не лише належить до партії праці, але завзято поборює свого батька та його уряд і висловлюється за переведенням соціяльної реовлюції.

Він пише: „Коли країною правлять так, що це правління ображує почуття справедливости і людяности, то, на мою думку, можна або змагати до здобуття такого становища, яке давало би спромогу дещо направити, або еміґрувати з країни. Останній вихід був би найлекший. Ми живемо тепер в Англії під пануванням капіталістичної системи, якій протягом 150 літ її істнування вдалося витворити групу з двох в половиною міліонів богатих та масу зі сорока міліонів, які живуть у стані більшої або меншої економічної непевности. Оборонці цеї системи у важних принціпіяльних справах дуже ріжняться між собою: половина обстоює свобідне, необмежене господарство, а друга — певну форму оборони проти чужої конкуренції.

Та не зважаючи на це й інші суперечности вимагають від нас, щоби ми уважали капіталістичну систему досконалою і вірили, що всяка її зміна мусить вести до катастрофи. На жаль, я маю дуже мало пошанівку до цеї системи, якої представники не можуть погодитися між собою щодо способів своєї діяльности й яка довела індустрію до занепаду, сільське господарство до руїни, віддала продукцію і споживання в руки спекулянтів і поширила снобізм та матеріялізм серед народу, якому бракує відповідної освіти й який перенятий забобонами та егоїзмом.

Для всіх, що бажають змінити ці відносини, істнує лише одна партія, партія, яка рішучо виступає проти капіталізму, і це є партія, до якої я маю честь належати. Я не бачу ніякої надії для світа, в якому грунт, капітал та влада є в руках невеликого числа людей, які можуть з ними робити, що схотять. Я не бачу ніякого християнства у приноровлюванні знання до того, щоби задержати владу над масами. Я не бачу жадного змислу в тому, що родючі грунти лежать необробленими тільки тому, що це було би нарушенням „права власности". Коли нам кажуть, що розвиток соціялізму означував би катастрофу господарського життя, то це лякає багатьох заражених лібералізмом членів партії праці і змушує їх вагатися. І соціялізм справді означує катастрофу капіталістичного господарського життя, це значить того життя, яке ми тепер ведемо. Він означує катастрофу сили гроша та початок соціяльної справедливости".

Такі міркування на тему суспільних відносин опублікував син Болдвіна у самому розгарі передвиборчої боротьби в Англії. Можна надіятися, що такі публікації сина зможуть поважно підірвати авторитет батька і не тільки його, але й цілої консервативної партії в очах виборців. Виходить, що консерватисти взагалі почувають себе у теперішній виборчій акції не найкраще. А сам наведений документ політичної боротьби сина з батьком є дуже знаменний для англійських відносин і ще більше для тих передвиборчих штучок і засобів, якими в Англії користуються виборчі противники.

З наукового і мистецького життя на Україні.

IV.

Музеї в Харкові. — Два вечорі в театрі „Березіл-і". — „Сава Чалий" і „Мікадо". — Концерти в Клюбі Блакитного.

Міг би хто думати на основі останнього мойого допису, що в Харкові нема музеїв. Між тим має він два: „Музей революції" та „Музей Григ. Сковороди і Слобідської України". Оба вони незвичайно інтересні.

В першому із них маємо ретроспективний огляд усіх подій революційної доби в маніфестах, прапорах і світлинах. Від царату і його розвалу починаючи, зустрічаємо там Мілюківщину, Керенщину, а побіч них Центральну Раду, гетьманщину з парадами німецьких військ, часи Директорії, Денікінівщину, загони повстанців та їх провідників, наступи і відступи більшовицьких військ аж до їх повної побіди. Признати треба, що й початкових більшовицьких невдач там не скривається.

Протягом одної години можна оглянути музей і перейти в цей спосіб історію подій, що відбувалися на Україні від 1917 року. Поруч цего маємо портрети більшовицьких вождів революції, покійних і живих. Вкінці є ще в музею мініятура мавзолею Леніна. Музейні службовики дають пояснення для численних груп відвідувачів споміж робітництва і селянства, яке, головно, по неділям заповнює музей.

Другий музей вяжеться з особою Сковороди досить слабо. Окрім кількох портретів та писань українського фільософа — мало-що більше найдемо. За те розгорнулася перед нами в повній красі Слобідська Україна, в її побутовщині та в красі природи, змальованій у чудових картинах Васильківського, Айвазовського й інших мистців, що жили на Слобідщині, нею захоплювались а кисть свого таланту передали потомству. Спеціяльно Васильківський виступив у цілій величі. Треба подивляти хист організаторів музею, які із знанням та любовю зібрали усе, що вяжеться зі Слобідщиною, починаючи від домашніх і господарських знарядів, одежі, а кінчаючи на тих картинах, що лишають в душі незатертий образ прекрасної землі та природи цеї частини України.

Є в музею також одна релігійна ікона Шевченка, а поміж сотками картин доглянув я також „Сільську церковцю" Олени Кульчицької, будовою, очевидно, схожу із слобідською. Знайдемо тут також портрети давніх і сучасних професорів харківського університету, а між ними Потебні і акад. Багалія.

До обох музеїв зайшов я в неділю, де застав багато публики і через те не одного не доглянув. Приміщення обох музеїв тісне, в заулковому місці. Якби ті два музеї, кожний зокрема, приміщено у великому будинку, хочби такому гарному, як київський Історичний Музей, а ще й до того на чільному місці, можна би сміло сказати, що не тільки українець, але й чужинець мав би чим захоплюватись. В музею Слобідської України висить одна картина біля другої так тісно, що вже через те затрачується багато з їхньої краси. Можна надіятись, що з часом оба музеї дістануть гідніше для цінних збірок приміщення, а тоді музей Шевченка залишиться і розвинеться в повній красі у Києві.

Вечорами був я двічі в театрі „Березіль", цьому осередку сценічного мистецтва, якого незрівнаним режисером є Лесь Курбас.

Був я в „Березіл-і" минулого року на „Яблуневім полоні", що є картиною з революції. Зміст песи: Проти Петлюрівщини йде бій слабих сил більшовиків та їх провідника бере в „яблуневий полон" красуня-полька. Між тим деморалізується через безчинність і ця невеличка військова чета, яка хоче розійтися домів. Хлібороб-вояк хвалить свою земленьку, яка родить збіже і тужить за нею; фабричний робітник звеличує свою працю, а матрос, що називав їх за те „мягами", сам попадає в сентимент і величає свою машину, своє колесо і те вольне чудове море, його шум і красу. Та поза сентиментом є в нього ідея, якою поривае своїх товаришів і вони віддають матросові провід, а цей веде їх до остаточної побіди й перемоги.

Не писав я минулого року про „Березіль" і затратив у памяті імена артистів. Скажу хіба, що такими артистами, як матрос, красуня-полька і нею полонений більшовик, або старшина петлюрівської контррозвідки (гром. Честякова, дружина Леся Курбаса), або вірний чура-китаєць міг би повеличатися кожний европейський театр.

В цьому році мав я іншу пригоду. На кордоні витрясено мені при ревізії дві театральні програми і тому мушу знову промовчати імена артистів. Був я цим разом на двох виставах: „Са-

ва Чалий" і для контрасту на оперетці „Мікадо", яку я бачив у дрібку зміненій обсаді вже минулого року.

„Сава Чалий" — завзятий і хоробрий козак, бореться проти Польщі та воєводи Потоцького в обороні черні і козацтва. Його популярність і відвагу хоче звернути в користь Польщі один із шляхтичів, прибічників Потоцького, що вірить у мирне співжиття двох народів. Він затаює свій рід і народність, притворюється другом Сави Чалого і пориває з дому гарну шляхтянку-польку та привозить її до табору Сави. Молоді влюблюються в себе, Сава переходить на бік Потоцького, розбиває свою давнішу ватагу і сам гине з її рук.

Щож скажу про гру артистів? Вона вистудіована в найменчих подробицях. Ролю такого бутного пана воєводи ледви чи зумів би заграти краще польський артист. Сава, з усіми поривами, хитаннями, сумнівами, зневірою, болем душі і тривогою ледви чи найшов би ліпшого актора, як цей, якого я бачив на сцені. І польська красуня (вона виступала як головна особа також в „Ябалевім полоні"), дружина Сави грала стилево. Дрібна роля шляхтича Яворського випала в креації Крушельницького зразково. Вирежісерована ціла річ, у найменших подробицях. Сцена смерти Сави, якого козаки беруть на шаблі, робить враження чудово подуманої картини. Живуть повним життям не тільки головні дієві особи, але весь персонал на сцені.

Пізно вийшов я з театру та ще довго вночі вдумувався в гру артистів і в провідну думку твору, яка так часто повторюється у нашому, щоденному житті та заєдно кінчиться моральною смертю українського Сави Чалого.

„Мікадо" — це така давня пісенітниця! З неї вироблено в „Березілі" сатиру з коронованих голов, що полетіли з престолів у час війни як перезрілі або й зігнилі овочі з дерева, — але й рівночасно сатиру сучасного, українського життя. Один з міністрів мікада (Гіряк) оповідає, як то правобічна Японія хотіла українізуватися, а лівобічна не захотіла і щойно треба було на неї стукнути і т. п. Держ(авний)кат, особливо в креації Крушельницького, якого я бачив в цій ролі перед роком, просто незрівнаний. Мікадо, його син, його любка Юм-Юм та всі взагалі артисти, що виступали на сцені, підтримували гумор, а цілий, битком виповнений, театр реготався і дякував їм оплесками за безжурно проведений вечер.

Опера закінчила вже була в часі мойого побуту в Харкові сезон і я її цим разом не бачив. Має вона свою заслужену славу, а такі артисти, як громадянки Литвиненко-Вольгемут, Сокіл, Колесова і громадяни Голинський, Потережинський та інші збирають заслужені лаври не тільки в Харкові, але й у Москві та Ленінграді.

Зате був я на концерті знаменито вишколеного мішаного хору „Зірка" та балалайкової артистичної дружини в Клюбі Блакитного. Дуже мені подобалися хорові композиції Козицького. При супроводі балалайок співали дві київські артистки Коба і Гайдай. Голоси прегарні. Молоденька артистка Гайдай має перед собою велику будуччину і вже сьогодні вибивається своїм голосом, музикальністю і симпатичним виглядом на першорядне місце.

К. Студинський.

За економічне відродження.

Перед Загальними Зборами Т-ва „Ощадність".

В пятницю 31. п. м. в 4. год. пополудні мають відбутися в льокалі „Центробанку" другі з черги загальні збори товариства „Ощадність", кооперативи пропагуючої українську господарність та ощадність.

Всі бачимо, що по світовій і нашій визвольній війні від 1920 р. чимраз сильніше проявляється у нас постійна економічна праця. Згуртований у великій кооперативній організації та в „Сільськім Господарі" український нарід починає чимраз інтензивніше думати господарськими катеґоріями. Навіть серед сильних господарських кріз, ідучи завсіди проти лютого вітру, власною силою розбудовуємо і закріплюємо наше національне господарство, витискаємо грошеву й товарову лихву, побільшуємо видатність нашого хліборобського виробництва, ставимо перші свої фабрики. В загальній думці народу росте признання для плянового і впертого змагання часто безіменного, чимраз численнішого, нового у нас лицарства чину на господарськім фронті.

Все те правда, але чимраз важча державна господарська політика і гірка господарська конюнктура вимагають від нас чимраз дужчої напруги. Провірка рентовности наших хліборобських варстатів праці і на цій підставі їх розумна перебудова та інтензифікація, розбудова передусім кооперативних осередків для перерібки і збуту хліборобських продуктів, фахове виховання кадрів для всіх тих ділянок для господарського здобування міст, зорганізування власних кредитових установ, без яких не вдасться ніякий наш більший господарський чин, — усе те живі гасла нашого пильного господарського пляну на найближчу будуччину.

Цей плян здійснимо спільними силами цілого працюючого українського народу, коли поприч чимраз краще зорганізовану працю всіх українців зростати у нас буде загальна, щоденна, вперта і одушевлена господарність та ощадність.

Для пропаганди цеї господарности та ощадности повстало у нас в 1927 р. товариство „Ощадність". Воно уладжує щорічно „свято ощадности" у Львові і в краю, — зорганізувало досі 17 повітових відділів та понад сто сільських ощадностевих збірниць, воно видвигнуло гасло поголовної та постійної дрібної грошевої ощадности і в постійній співпраці з українською кооперацією та „Сільським Господарем" здійснює це гасло у властивім собі обсязі ділання, — воно патронує нашим чимраз численнішим „шкільним щадницям" — і коли готівкові ощадностеві вклади, передовсім зібрані постійною дрібною ощадністю та самовистарчальні „українські райфайзенки" у нас з року на рік зростають то це безумовно також і його заслуга.

Та все те тільки початок! Всі готівкові ощадностеві вклади наших економічних установ не перевищували з кінцем 1927 р. кругло 7 міліонів золотих (в тім часі кругло 5.000 польських кооператив зібрали коло 185 міліонів зол., а кругло 500 жидівських кооператив поверх 31 міліонів зол. на вкладки). Ми мусимо виховати цілий наш нарід до ще кращої праці і до видатнос більшої господарности та ощадности, не тільки готівкової, але й до ощадної господарности часом, здоровлям і т. п. Збірну українську душу, якій колись здавалося, що захистивши культурно-побутову окремішність в народі вже добуваємо собі повне право і на національну незалежність, та оце її здегенероване почуття, що той панує, хто не мусить працювати, мусимо повсякденним зусиллям перевиховати до пізнання, що нема волі без господарської сили на всіх ділянках виробництва і збуту, що паном нині тільки цей нарід, що в світовім перегоні господарської праці добуває собі місце необхідно потрібне у житті людства.

Ми на добрім шляху, але пропаганду цеї правди треба нам розвести богато сильніше, ніж це було можливе досі. Маючи це на увазі пригадую цілій нашій живій суспільности речинець і місце загальних зборів товариства „Ощадність". Нехай ці збори зберуть з цілого краю якнайбільше нових прихильників та друзів діла пропагованого „Ощадністю", щоби це діло спільним зусиллям якнайбільшого гурту людей праці так чи інакше здійснювалося ще скоріше, ще кріпше!

Остап Луцький.

Комітет 3-х про нац. меншости.

Рапорт комітету з-х, що радив у Льондоні в справі нац. меншостей, складається з трьох частей. І. часть обговорює гарантії Ліги для меншостей: мовних, релігійних і расових; ІІ. обговорює дотеперішн. процедуру в менш. справах, пристосовлювану орґанізацією Л. Н., ерб-то секретаріятом і Радою; і ІІІ. містить заг. замітки і конклюзії комітету 3-х. У конклюзіях комітет не предкладає важніших змін у дотеперішній процедурі та не вважає доцільним орґанізувати постійний нагляд над виконуванням менш. зобовязань. Щодо предложення попередньої сесії Ради, щоби в менш. справах відкликуватися до гаґського трибуналу, автори рапорту стверджують, що таке відкликання можливе, коли є ріжниці поглядів на інтерпретування менш. трактатів між заінтересованою державою і якимнебудь із членів Ради. Далі звіт пропонує низку модифікацій для більшої явности в менш. процедурі. Колиб ці модифікації введено, гром. думка моглаби докладніше слідкувати долю петицій, висиланих до ген. секретаріяту. Передовсім менш. секція мала би відповідати петентам, чи їх петицію признано допустимою чи відкинено її. Коли відкинено, секр. мав би додати до відповіди текст постанови Ради щодо умовин допустимости петиції. Справоздавці заявляються проти явности засідань комітету 3-х, але предкладають, щоби комітет після розгляду петицій повідомляв про висліди інших членів Ради. Справоздавці зазначують, що можливо булоб оголошувати рапорти комітету 3-х, коли цьому не спротивиться заінтересована держава. Заявляються проти збільшення числа комітету 3-х і виступають проти того, щоби до комітету 3-х допустити представників держави безпосередньо заінтересованої в даній менш. справі а також представника держави, котрої нац. характер близький є петентам.

Чому марш. Пілсудський не зізнав у справі б. мін. Чеховича.

Львівська „Хвиля" довідується в звязи з оноділшим переслуханням марш. Пілсудського в справі б. мін. Чеховича, що пос. Вижиковський дійсно прийшов був із суддею Залеським. Коли оба повідомили служб. офіцера за чим прийшли, Залеського принято, а Вижиковський задержався в однім із кабінетів, причім час уприємнював йому один із офіцерів. Опісля прийшов шеф кабінету мін-ства військових справ полк. Бек і повідомив пос. Вижиковського, що марш. Пілсудський не буде зізнавати. Пос. Вижиковський кинув марш. апартаменти.

Марш. Пілсудський, як кажуть, дав судді Залеському таку заяву на письмі: *„Я Йосиф Пілсудський, перший маршал Польщі, відмовляюся щонебудь зізнавати, бо я шеф уряду у відношенні до уряду, судів і обвинувачів".*

Що каже Радічів убийник.

У процесі проти Рачіча, вбийника двох пос. Радічів і пос. Басарічека, зізнавали обвинувачені. Рачіч говорив, що колись удержував із Радічем приязні взаємини, а щойно як переконався, що Радіч спільно із закорд. ворогами працює на шкоду СХС, зірвав із ним. Рачіч каже, що ділав в обороні чести батьківщини і вірить, що, коли остане при життї, буде в країні одним із найпопулярніших провідників, бо всі югосл. патріоти розуміють, що його вчинок сповнений патріотизмом.

Конґрес рад закінчився.

Конґрес рад СРСР у Москві закінчився 28. травня. Вибрали 586 членів, у цьому 132 жінки. М. і. вибрані: Калінін, Риков, Сталін, Чічерін, Літвінов, Ворошилов і Бухарін. Спец. постановою в склад комітету покликали Макс. Горкого.

Аманула не вернеться у батьківщину.

Житиме в Римі.

„Берл. Тгт." повідомляє з Бомбаю, що місцева влада в звязи з приїздом Аманули поробила зарядження, щоби не допустити до маніфестацій. Аманула поїде італ. кораблем до Італії та повищо житиме в Римі в афганського посла, що жонатий із сестрою бувш. королеви Сураї, Аманулової жінки. Кореспондентові Райтерового бюра сказав Аманула, що Афган покинув на все та не думає старатися здобути втрачений престіл.

Вбили бар. Ротшільдову.

У Парижі вбили 70-літню міліонерку баронову Ротшільдову, вдову по великім фінансисті. Біля вбитої лежала лопатка від угілля, якою вбийник убив Ротшільдову. Підозріння впало на наймичку Плят, яку Ротшільдова виховала від дитини і все тримала при собі. Плят скрилася в лазничці, вся в крови. Плятівна з причини нервового плачу не могла зізнавати. На вбитій ствердили 18 ран, заданих лопаткою; причини убийства не устійнили.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·89·50—8·91·00, канадійський долар 8·81·50—8·82·50, чеська корона 0·26·50—0·27·50, австрійський шілінг 1·25·00—1·25·50, румунська лея 0·05·00—0·05·50, француський франк 0·34·50—0·34·80, швайцарський франк 1·71·50—1·72·00, фунт штерлінгів 43·50·00—43·60·00, радянський червінець 17·50—18·00.

Закарпаття.

Арешти українських комуністів у Закарпатській Україні.

Чеська влада перевела масові арештування серед українських комуністів Закарпатської України. Всього арештовано 60 людей. Їх обвинувачують у тому, що вони агітували за відділенням Закарпатської України від Чехословаччини й за прилученням її до Радянського Союзу. Українські комуністи Закарпатської України мали мати свої осередки у Відні й Київі.

Відгомін українсько-польської війни.

Підстаршина Бубела перед судом присяглих.

В днях 27. і 28. травня ц. р. відбувалася розправа перед судом присяглих у Львові проти *Володимира Бубели*, якого прокуратор обвинувачував за злочин публичного насильства по думці § 87 і кінцевих уступів §§ 86 і 88 к. з.

Акт обвинувачення каже, що підчас українсько-польської війни під Львовом обв. Володимир Бубела взяв до неволі в дні 7. грудня 1918 р. польського легіоніста Адама Терліковського в селі Лисиничах. Адам Терліковський приїхав туди з двома товаришами, аби заосмотритися в поживу, а головно щоб привезти з двора „індики для хорих польських офіцерів" до Львова. Міжтим надійшла українська стежа з Підборець під проводом обв. Бубели. Польські жовніри почали втікати. Вивязалася перестрілка й обох товаришів Терліковського убито, а сам Терліковський дістався в полон. В Підбірцях мав його обвинувачувати перед командантом українського війська, пор. Іваницьким, за видуманий грабунок. Після того Терліковського вивів невідомий придніпрянський козак Василь (невідомого призвища!) за стодолу і там його вбив.

Переслуханий обв. Бубела не почувається до вини і заперечує, немов би він ходив критичного дня на стежу, яка забрала Терліковського в полон. Рішучо заперечує, що він причинився до смерти Терліковського і каже, що ціле обвинувачення його в тому злочині є особистою пімстою св. Яна Чепіля зі злоби за присуд за шкоду в полі.

Зізнання свідків.

В першім дні розправи переслухано всіх свідків акту обвинувачення, з яких останній Ян Чепіль (поляк) по 11 роках „пригадав" собі, що обв. Бубела фальшиво обвинувачував перед командантом українського війська Іваницьким у Підбірцях бл. п. Терліковського за грабунок і що з цеї причини Терліковський поніс смерть з руки козака придніпрянця Василя Н.

Між свідками зізнавала також і сестра бл. п. Терліковського п-ні Оля Коцюбова (жінка радника шкільної ради), яка свого часу пошукувала на свою руку за вбийником брата, але без ніякого успіху. Тому вона не може сказати нічого певного зі свойого переконання.

В другім дні розправи відчитано ще деякі акти, зізнання неприявних свідків і на тому закінчено доказове поступовання.

Після того обор. д-р Лев Ганкевич поставив внесення, аби покликати як свідків тодішнього команданта українського війська в Миклашеві, п. Зенона Носковського (тепер суддю в Кошицях) і тодішнього команданта українського війська в Підбірцях, п. Іваницького (тепер в Ужгороді), на обставину, що вбивство Терліковського було самочинним актом здеґенерованої особи Василя Н., і що про цей вчинок в дорозі звіту Іваницький повідомив команданта Носковського. Тоді команд. Носковський перевів слідство, яке виказало цілковиту невинність команданта Іваницького і тому приказав арештувати козака Василя Н. Обв. Волод. Бубела не має нічого спільного з тою справою.

Прок. Огоновський спротивився цьому внескові оборони і при тій нагоді поширив ще акт обвинувачення в тому напрямі, що обв. Бубела фальшиво мав обвинувачувати бл. п. Терліковського не лише перед командантом Іваницьким, але також перед підстаршинами Михайлом Хомяком і козаком Василем Н.

По довгій нараді трибунал приняв внесок оборони і порішив допустити поданих обороною свідків до розправи та порішив всі акти цеї справи відослати до слідчого судді разом з обвинуваченим Бубелою. Тому розправу відложено на пізніше.

Розправі проводив предс. Анґельський. Вотували радн. Міхаде і Янушевський. Обвинувачував прок. Огоновський. Боронив обор. д-р Лев Ганкевич

НОВИНКИ

— **Фотограф Янушевич**, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 59-60. 1258 37-?

— **Нові ревізії в Бережанах.** Пишуть нам: Дня 25. травня ц. р. переводила у нас поліція знова ревізії, тим разом пошукувано за книгами (бібліотекою) товариства „Пласт". Переведено ревізії в домівці товариства, де забрано старі протоколи з 1924 і 1925 р., 25 прим. часопису „Молоде Життя", кілька примірників „Українського Пласту"", друки на свідоцтва, 96 чистих виказок і т. д. Пошукувано теж за печатками товариства. Ревізія тревала від години 9. рано до 1. попол. Тогож дня переведено ревізії в домі пп. Василя Заворотюка, Апольонії Бемкової, Олександра Бородайка, Старухів, проф. Блюкової, у Михайла й Осипа Ставничого, Володимира Рижевського і в канцелярії д-ра Володимира Бемка (як у опікуна гуртка пластунів).

— **Д-р Володимир Левицький**, відомий математик, заст. голови Наук. Т-ва ім. Шевченка і голова природописно-матем. секції, обраний дня 3. травня ц. р. почесним членом Ради Математичного Товариства в Київі. Цей вибір затверджено дня 14. травня на загальних зборах Товариства.

— **Панахида в Берліні.** Пишуть нам: Заходами „Спілки Студентів українців" у Німеччині відбулася у вівторок 21. травня в Православному Соборі святочна панахида при участи Українського Хору під проводом Дмитра Котка. З огляду на коротке перебування в Берліні хору, панахиду вряджено ще перед роковинами сумної події. На запрошення Спілки Студентів відгукнулося яких 70 українців і майже стількиж чужинців. У панахиді взяли участь майже всі молодші українці без ріжниці політичних переконань і територіяльної приналежности. Серед чужинців були представники ріжних німецьких військових, академічних, культурних і політичних орґанізацій і преси. Чудовий спів Українського Хору причинився чимало до збільшення поваги сумного свята. По українському звичаю, ще довго після панахиди — стояли біля собору групи українців.

— **Українське іст.-фільольоґічне Т-во в Празі** дало дня 28. ц. м. два відчити своїх дійсних членів: М. А. Славінського „Нова теорія походження Київської Руси" і Д. І. Чижевського: „Етика Сковороди".

— **Весняні бурі.** В околицях Гамбурга та Бремн лютувала буря, що пригадувала американське торнадо. В одній околиці виломила цілий сосновий ліс, поперевертала богато домів. В Ельсторфі буря вивернула 50 домів, а стіни їх порозкидала по всім усюдам. Овочеві дерева понищені. Вбитих є біля 30 людей, тяжко ранених кілька сот. Рівночасно впав дуже великий град. Втрат нараховують на міліон марок. Від лискавок згинуло кількох людей та вибухли пожежі в кількох місцях. Данціґ, Сопоти та ціле балтійське побереже навістила страшна буря з градом величини курячих яєць і менших яблук. Овочеве квіття знищене. Буря лютувала чверть години, потім зливний дощ ішов до вечора. У краківськім воєвідстві в гром. Павліце був хмаролім. За чверть години знищив 500 морґів засівів у цій громаді, 50 морґів у селі Борів і 30 морґів в Александрівці. Кільканацять хат ушкоджених, 4 попаили з водою. Вода затопила в хлівах худобу. В живецькім повіті в гром. Кошараві злива забрала 24 морги ріллі зі засівами. На відтинку Ярослав-Рава Руська злива підмила залізничий шлях між ст. Горинцем і Башнею на просторі 150 км. та вимулила землю на 4 м. глибоко. Тому залізничий рух товаровий та особовий на відтинку Ярослав-Рава Руська здержано на кілька днів.

— **Львівська темна хроніка.** У пасажі Фелерів скочив з бальону III-го поверха невідомий мущина і забився; не мав при собі ніяких документів і досі не ствердили, хто він. — У V-ім сенаті засудили вчора 11-літню дівчинку Рожу Вайнтравб-Сафран за крадіж, якою вона займається систематично від довшого часу на вулиці, у повній несвідомости законів і заповідей Божих; дівчинка дуже хитра і бреше, як з професії. Її засудили на три тижні „зачиненої келії".

— **Шаляпін у Варшаві.** Шаляпін дає нині в Варшаві один концерт; здається, перший у цьому місті і хто зна, чи не останній. Гонорар, який бере король співаків є такий великий, що лише великі столиці можуть покрити його своєю авдиторією. Найдешевше місце, стояче на „бантах" — кажуть — має коштувати 12 зол.

— **Ріжні вістки.** Турецький уряд підготовляє закон, щоби не дозволити виконувати в Туреччині практику чужинцям деяких вільних професій, таких як медицина та адвокатура. — У Ленінграді зачинили всі синагоги, з виїмком „хорових". — Паризькі комуністи святкували роковини комуни з 1871 р. походом на цвинтар Пер-Ляшез; прийшло до бійок: є кілька ранених. — Берлінські власники кін рішили одноголосно на знак протесту проти надмірного податку зачинити всі свої кіна. — У Лодзі трапився в фабриці Кенігa страшний випадок: робітник Абрагам Руслер упав у кипячий котел з фарбами і зварився живцем. — Познанський примас Гльонд іде до Риму літаком. — У мадярськім місті Сатобальді засудили на 3 роки вязниці директора жіночої школи Вавряка, який мав звести... 53 учениці! — На Забайкаллі на стації Мисова вибух складу муніції вбив 19 вояків. — Бувший англ. премієр, фільософ льорд Бальфур поважно недужий. — Якийсь дотепний австрійський ошуканець Шапелер дістав більшу суму грошей від бувш. кайзера Вільгельма на поширення якогось нового чудодійного флюїду, винайденого ним; Шапелер жив за ці гроші досить довго.

— **На познанському університеті** одержали в місяці квітні диплом магістра фармації Ольга Молодовець з Рави Руської і Марія Левицька з Богуслава.

2115 1-1

Дописи.

БУСЬК. (Свято „Просвіти"). Дня 19. травня 1929 року відбулося заходом філії „Просвіти" в Буську ювилейне свято „Просвіти". Свято почалося Службою Божою з каплиці св. Миколая в год. 9·30 рано. Підчас Служби Божої співав прекрасно мішаний хор з Острова, що зробив на присутніх своїм вишколенням дуже гарне враження. Після Богослуження відбулося ювилейне свято в бурсі на Греблі. На програму зложилися такі точки: 1) Вступне слово — д-р Процик Маркіян. 2) „Вкраїно-Мати" — мужеський хор з Буська. 3) „Не забудьмо за Просвіту!" — деклямація (знаменито віддана) маленького Капія Міля. 4) „Дзвони" — мішаний хор з Гумниськ під проводом п. Степана Калиневича. 5) „Пісня Просвітян" — деклямація Демидчука Миколи. 6) „Гандзя" — мішаний хор з Гумниськ. 7) Закінчення — о. Ілля Васильківський. — Окрасою цілого свята був виступ дуже добре вишколеного хору з Гумниськ.

Зі спортового життя.

Україна — Лехія.

Змагання за мистецтво львівської А-кляси між повищими дружинами відбудуться в четвер 30. ц. м. в 5. год. попол. на площі Сокола-Батька. „Лехія" була все дуже грізним противником для „України", тому наші змагуни мусять доложити всіх зусиль, аби добути в цих нелегких змаганнях два цінні пункти. Тут не буде вже оправдання з огляду на чуже грище й публику, а положення „України" в табелі мистецтв вимагає конче поправи.

Буде це рівночасно останній солідний тренінґ перед виїздом нашої дружини до Ужгороду, де слід було би запрезентуватися „Україні" якнайкраще.

Попередять змагання Україна II. — Польонія I. (Львів) в год. 3.15.

Ціни вступу: зол. 1.50 і 1.00.

Змагання наколесників.

Секція наколесників С. Т. „Україна" уладжує в четвер 30. травня ц. р. внутрішньо-клюбові змагання на 10 і 20 км. за нагороди в жетонах. Початок точно в 9. год. рано. Старт і мета на стрийському гостинці, 200 метр. за грищем „Погоні".

Справлення помилки.

В обох попередніх числах „Діла" подано невірно вислід змагань Україна II. — Світезь II., що отсим справляємо. Має бути: 4:0 (0:0), в користь України II.

Спортове життя в Перемишлі.

Від кількох літ зачинає наша молодь, а з нею і ціла суспільність чимраз більше займатися спортовим життям. Майже з кожного повіту, з кожного більшого міста подають газети вістки про руханкові і спортові вправи наших спортових кружків, Лугів і Соколів. Це вказує, що наш нарід зачинає розуміти вагу спорту і фізичного виховання, на що інші народи вже від десяток літ звернули пильну увагу. Очевидно, нам ще богато потреба праці, щоб дорівняти на цьому полі іншим народам, от хочби й нашим сусідам, одначе початок у нас уже є, тільки треба витревало з послідовно йти вперід.

Перемишль в останньому часі зазначив, що спортова ідея починає набирати горожанства і

між нашою молодю. Доказом цього є руханкові виступи і пописи в місяцях березні і квітні спортових і руханкових товариств, як Спартанки, Беркута, Луга, а вкінці спортове свято „Сянової Чайки" з нагоди 20-літнього її істнування. Це останнє свято заслугує на те, аби кількома словами згадати про нього. Двацять літ минає від того часу, коли гімназійна молодь під проводом проф. Любовича заснувала спортовий кружок під назвою „Сянова Чайка". Був це, здається, другий з черги спортовий кружок серед нашої гімназійної молоді в Галичині. Кружок „Сянова Чайка" під умілим і фаховим проводом проф. Любовича, який і досі є його покровителем і духовим батьком, став скоро поширятися і плекати майже всі відділи спорту: легку й тяжку атлетику, копаний мяч, спорт веслярський, наколесників і лещетарський. Богато молодих людей з Перемишля брало участь у спортових змаганнях у Львові і в інших містах і богато з них вибивалися на перше місце в ріжних рекордах, як відомий спортовець Волинець, Талпаш, Ґоцький, Купчинський і інші. Підчас світової війни кружок істнував дальше, одначе став підупадати, бо богато членів мусіло вправляти крісами на війні, а між ними находився і сам проф. Любович.

Спортове життя в Перемишлі зачинає щойно в 1923 і 1924 віджнвати. „Сяновій Чайці" зачинають чимраз сильніше підростати крила, аж в останніх двох роках вона піднеслася так високо, як це було перед війною. Одним з доказів цього було саме свято, уладжене в квітні ц. р. з нагоди 20-літнього ювилею. Свято почалося вступним словом дир. Лукіяновича, який в коротких словах вказав на ціль і вагу руханки і спорту для молоді й народу, згадав про поляглих бувших членів, привитав присутніх на святі бувших членів, як рівнож згадав про заслуги проф. Любовича для „Сянової Чайки".

Вільні вправи молодших і старших учнів випали гарно. Руханкові вправи на козлі й коні дали доказ, що „Сянова Чайка" виховує дійсних спортовців, аби тільки ці члени дальше вправляли і працювали в будуччині у спортових товариствах, бо вони можуть стати гарними змагунами. До найкращих точок належали вправи смолоскипами, вежі і мраморні статуї. Точка співу була рівнож дібрана і відповідно до програми виконана. Слід згадати ще про одну точку, яка зробила на присутніх велике враження: це була згадка про смерть хорунжого У. С. С., яку виголосив дир. Лукіянович в супроводі музики.

Цей спортовий вечір доказав, що наша гімназійна молодь у Перемишлі має добрих покровителів спорту. Не диво, що молодь, як рівнож уся присутня публика уладила правдиву овацію проф Любовичеві в подяку за його працю.

Бракує в Перемишлі тільки української площі, над чим повинні добре призадуматися управи наших спортово-руханкових і всіх інших товариств, аби її якнайскорше здобути.

Б. член „Сянової Чайки".

ОГОЛОШЕННЯ

Листування.

Вп. П. Як. Кривицький, артист Українського Театру, буде ласкавий подати свою адресу. Михайло Лотоцький.

Театри.

Великий Міський Театр:

Середа 29-го, г. 7·30 веч. „Фавст", виступ Качмара і дебют Яд. Левицької.

Четвер 30-го, г. 7·30 веч. „Царевич", оперетка.

Малий Театр:

Середа 29-го, г. 7·30 веч. „Кохання без сотика".

Четвер 29-го, г. 7·30 веч. „Кохання без сотика".

Кіна.

„Аполльо": „У великоміськім вирі".

„Кольосеум": „Пригоди бриг. Род ля Рок" і „Княжна Дунаю".

„Лев": „Окови подружа" з Мозжухіним.

„Люна": „Люди та звірюки".

„Марусенька": „Пат і Патахон пасачири зайцем".

„Оаза": „Бранка проклятих" (Янінгс і Конр. Вайдт).

„Палас": „Ескорта".

„Пан": „Бранка проклятих" (Янінгс і Конр. Вайдт).

„Пасаж": „Зрадлива куля" (Бюк Джонс).

„Уцеха": „12 діямантів" (Ол. Діма.)

„Фатаморгана": „Шоста пошесть світа".

„Химера": „В спокусливім огні брилянтів".

Програма радіо.

Пятниця 24-го.

Льондон (358). 17·15 Музика з Плейгавс у Левішем.

Давентрі (482,3) 22·34 „Турандот" з Ковент Гарден.

Париж (1744). 21·35 Ораторія Баха і віольончеля Шумана.

Відень (519,9). 20·00 Концерт т-ва „Концертферайнігунг".

Мілано (504,2). 20·30 Симфонічний концерт.

Лянгенберг (462,2). 20·30 „Казки Гофмана" з Дортмунд.

Будапешт (545). 12·10 Циганська орхестра.

Ленінград (1000). 19·30 Українська пєса.

Москва (1442,3). 19·00 Музично-літературний вечір.

Харків (1680). 18·30 Етнографічний концерт.

Варшава (1395,1). 23·00 Концерт мандолiністів. 20·30 Симфонічний концерт.

Кошиці (265,5). 19·20 Опера з Праги.

Субота 1-го.

Льондон (358). 20·30 Легкий клясичний концерт.

Париж (1744). 21·15 Пісні.

Берлін (475,4). 19·30 „Синьобородий", комічна опера Офенбаха.

Давентрі (482,3). 22.00 Симфонічний концерт з Бермінгем.

Мілано (504,2) 19·0 Джесбенд.

Будапешт (545). 18·00 Опера. 20·15 „Баронова Лілі", оперетка Гушки.

Москва (1442,3). 20·05 Концерт Мусоргського, Корсакова.

Ленінград (1000). 19·30 Концерт.

Відень (519,9) 18·40 Квартет Прікс. 20·20 „Останній вальс", оперетка Штравса.

Київ (775). 20·00 Музично-літературний вечір.

Харків (1680). 16·30 Популярний концерт.

Варшава (1395,1). 20·30 Орхестра Фільгармонії. 23·30 Музика до танців.

Копенгаген (339,8). 19.30 Скандинавський хор з 1000 осіб.

---

†

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за упокій душі бл. п.
о. Івана Дидика

поч. сов. Митр. Консисторії, б. начального духовника при Нач. Кмді Гал. Армії, дек. і пароха в Нараєві, відправиться в пятницю дня 31. травня ц. р. о год. 8·30 рано в Арх. церкві св. Юра, на яке знайомих і приятелів Покійного запрошує
2113 1–1 Рідня.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Новий Український Театр під дир. Ів. Когутяка.
Залізці пов. Зборів:
Середа 29.V. Пташник з Тиролю.
Четвер 30.V. Кума марта.
Пятниця 31.V. Чар мундуру. 2106 2-2

Заходом кружка Р. Ш. ім. Г. Барвінок відбудеться відчит п. проф. Евстахії Тишинської дня 29. ц. м. о год. 5·30 при вул. Мохнацького ч. 12. п. з. „Значіння Жанни Д' Арк для історії Франції і людства" в 500 літні роковини. 2118

Відчит Д-ра Дм. Донцова заходом Т-ва допомоги емігрантам з Вел. України на тему: „Жанна Д' Арк (історія і легенда)" відбудеться в четвер дня 30. мая в салі „Бесіди" о 6. год. вечером. 1–1

Вписи до Професійно-промислової школи С. С. Василіянок на курс І. і ІІ. зачнуться дня 1. червня ц. р. Ближчі інформації дає Управа вул. Длугоша ч. 17. письменно і устно. Урядування від год. 8–1 і від 3–6 щодня. 2117 1–3

Дирекція прив. Семинарії учит. жіночої С. С. Василіянок в Яворові з повними правами прилюдности „а" аж до відкликання оголошує отсим що на днях 25, 26. і 27. червня ц. р. відбудуться вступні іспити на І, ІІ, ІІІ. і IV. курс. До прохань треба долучити: 1) метрику, 2) останнє шкільне свідоцтво, 3) свідоцтво здоровля від фізика і 4) короткий життєпис. — Дирекція. 2116 1–3

Посвячення пластового прапора в Рогатині. В неділю 2. червня ц. р. відбудеться на майдані української гімназії в Рогатині посвячення пластового прапора пластового куріня ім. Пилипа Орлика при українській гімназії „Рідної Школи". Програма свята: 1) Подяка Св. Божа (год. 9·30). 2) Посвячення прапора. 3) Привіти, промови і вбивання цвяшків. 4) Заприсяження пластунів і наділення відзначень. 5) Дефіляда пластових частин перед прапором. 6) Пластовий гимн.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

НА ПРОДАЖ передвосина малоуживана дуже практична комбінована косарка марки „Адмірал" зі всіма додатками за 70 ам. долярів. Зголошення приймає п. Евгенія Стерюкова. Пустомити loco. 2063 5–5

ЯМНА, пансіон Струмінської поручає соняшні покої і першорядний харч. Зголошення: Львів, вул. Мурарська ч. 48. ІІ. пов. п. Струмінська. 2087 3–3

АБСОЛЬВЕНТ вид. мат. природ прийме лекцію з обсягу гімн. кляс найрадше в горах. — Михалюк Марія, вул. Театинська ч. 5. 2119 1–1

ВДОВА в силі віку, що розуміється на господарстві, прийме місце заряду домом. — М. Яросевичева, вул. Бальонова ч. 5. 2122 1–1

КАНДИДАТ нотаріяльний з 2 літною практикою в нотаріяті, обзнайомлений в справах спадкових пошукує від 1.VIII. п. р. посади в нотаріяті — найрадше в околицях Львова. Зголошення слати до адміністрації під Кандидат: 156. 2107 2–2

ГОДИННИКИ „Zenith", „Longines", також біжутерію власного виробу поручає: Домбровський-Розважевський, Львів, (Готель Жоржа). — Догідні умови. 1336 49–?

ОГОРОДНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО, СКЛАД НАСІННЯ ТА РОСЛИН ТЕОДОРА КЛИМОВИЧА, ЛЬВІВ площа ГАЛИЦЬКА 14. поручає розсади квітів та городини, пеляргонії, беґонії, найкращі зразки кльомбових рослин, барбарум, естраґон, насіння горошку, матіоли, резеди, настурції, квітової мішанки „Японський килим", кльомбової та канаркової мішанки, то-що; висилка в дбайливім опакуванні. Кущеві рожі продається з гарантією, що вони приймуться. Дикий виноград для альтан і огорож; жоруснин (далії); плетеникова бараболя та американська для засадження; томпінамбури (бульви) розсада шпарагів, подуниць, насіння для бджіл. Китиці на весілля та іменини. Похоронні вінки, обсада на гробниці Личаківського цвинтаря та охорона їх. Усе те, що належить до огородництва постачає Теодор Климович, Львів (телеграфічна адреса). Просимо писати точну адресу. 2100 2-3

МОНТЕР-ЕЛЄКТРОТЕХНІК з 14-літньою практикою пошукує праці. Адреса: Łuck, Monopolowa 3. Микола Торбенко. 2102 2-2

ДОБРА кухарка, ощадна найде негайно заняття. Зголошення прошу слати на посте рестанте Леся Стецик, Станиславів. 2104 2–2

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Маріяцька ч. 5 3 172-?

КОСІВ, за Коломиєю, пенсіонат п. Лукашевської поручає покої соняшні з першорядним удержанням, ціни умірковані. 1877 1–20

ПЕНСІОНАТ, п. Коржинської в Косові, біля заведення д-ра Тарнавського — прекрасне положення — овочевий сад — соняшні покої — першорядний харч — ціни умірковані. 2098 .–3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
432 Пересвітлення Рентгеном. 22–24

8 зол. **ПЕРСТЕНЕЦЬ** 8 зол.
з 14-карат. золота з рубіном тільки у
Б. ГРИНБЕРГ, Сикстуська 4 Т. 59-22

УКРАЇНЦІ,

що перебувають в Празі, або взагалі в Чехословаччині, найдуть працю на певну платню і провізію

продаванням світознаного канцелярійного предмету.

Необхідне знання чеської мови

Зголошення посилати на бюро оголошень **Рудольфа Моссе, Прага** під „Будучність" **P. U. 2171.**
2121 1–2

Подяка.

По тяжкій невіджалованій втраті моєї жінки і матері бл. п. Ольги з Шарковських Рубель — складаю отсим подяку Впр. О. канон. Щепковичови, Стековичови, о. катех. Терешкунови та о. Вальницькому і Дуткевичови за провід і участь у похоронах, які відбулися дня 11. ц. м. в Станиславові. — Дякую рівнож за поміч Всім, що в часі моєї неприсутности ратували найдорожчу мою Олю. Зокрема дякую Вп. Д-р Воєвідці і Д-р Кляйнови, які хоч не в силі були вже вратувати Покійну — віддали богато труду і лікарської помочи. Щире Спасибіг і дяку складаю Рідні Вп. П. Ковальським і Вп. Інж. Малерів — моїм сусідам за щире — добре серце і труд біля ратовання Покійної. — Вкінці дякую Всім, своякам, Товаришам і знайомим за вискази жалю особисто, телеграфічно і письменно, — як також за відведення тлінних останків на місце спокою. — Похоронному Заведенню п. Фелікса Маєра дякую за солідне виведення похорону.

Іван муж, Ярослав син, Рубелі.
2114 1–1

Подяка.

По втраті Найдорожчого Мужа, Тата й Дідуня бл. п. о. Омеляна Гриневецького поч. крилошанина, декана й пароха в Смолниці зазнали ми тільки доказів пошани до Покійника та співчуття в нашому горі, що відчуваємо потребу серця цією дорогою всім за це подякувати. В першу чергу дякуємо всім, що підчас недуги часто відвідували Покійного, а зокрема Д-рови І. Андрушевському за щирі докази дружніх почувань за життя й сердечні слова прощання над Його гробом. Щиро дякуємо Впр. о. дек. В. Гучкови за провід у похоронах, Впр. о. дек. І. Карпевичеви за участь у похороні і надгробне слово від культурних установ Равщини, Всч. о. К. Нестієви за останню християнську притугу Покійному і прощальні слова по винесенні домовини з дому жалоби, Всч. о. В. Микулєвичеви за проповідь у церкві, Всч. о. Е. Ловницькому за надгробне слово, а Всч. О. О. М. Дорошевому, М. Стецишинови, Р. Трешневському, О. Михальчукови, Г. Мартиновичеви, Т. Зраєвому, Горчицькому, М. Гумовському, Т. Зраєвому й А. Фігарови за участь у похоронах. Дякуємо делєгаціям культурних установ у Раві й Немирові, як також делєгаціям і участі місцевих організацій за вінки й участь у похоронах, а місцевим громадянам Т. Юниці та І. Клебанови за щирі слова згадки про Покійного над Його могилою. Братству церковному, четі Соколів, шкільній молоді під проводом ВП. Т. Жеребецького й А. Трусевичевої, селянам і громадянам дооколичних сіл, а всім тим, що кинули грудку землі на дорогу нам могилу чи співчували з нами — щире Спасибіг! — Евгенія вдова, Володимир, Денис, Іларіон, Степан — сини, Марія, Марія — невістки, Лідія, Омелян — унуки. 2120 1–1

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10.